

ПАМ'ЯТКА
З П'ЯТОГО З'ЇЗДУ СІЧОВОГО
У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ.

ШІКАГО (ІЛІНОІС), 1924.

Всі права застережені.

**Печатано 1.000 примірників у Січовій Друкарні.
Накладом Січової Організації Українців у Злучених Державах
Америки.**

ВСТУП

П'ятий Січовий Зїзд відбувся в Філядельфі в днях 30 і 31 мая ,1924 р. Він має переломове значінне для розвитку не тільки "Січи", але і всіх українських організацій за морем. Чому? Бо той Зїзд закинув хаос і замішанне й запровадив сильну Владу в організації.

Щоб остала памятка з того важного зїзду, видаємо отсю книжечку. В першій частині її представлено боротьбу, яку провадила Централя в Січовім органі проти безголовя в організації. У другій частині книжечки подані ухвали зїзду, котрі зробили кінець старому безголовю.

Сю памятну книжечку повинен перечитати кожний Українець і то не раз. Перечитати і дітям своїм на науку дати.

Редакція "Січи".

I.

Про поважаннє неповажаної влади слів кілька.

”Лучше есть у боротьбі стадо оленів
під проводом льва, ніж стадо львів під
проводом оленя“.

Діра в мості.

Ся стара приповідка східних народів вказує на значіннє доброго й міцного провідника в кожній організації. Справа проводу се у нас та велика діра в мості нашого походу вперед, у котру все провалюється: і люде і пляни і гроші і цілі організації. Бо ми народ великий і маємо все. Тільки на добрий провід не можемо здобутися.

Корінь лиха.

Не можна сказати, щоб у нас не було доброго матеріялу на провідників. У нас є багато ідейних

і енергічних одиниць. Вони й на провідників часто виходять. Але їх оплюють противники, знеохочують товаришні праці — і по якимсь часі вони махають рукою і на провід і на народну роботу взагалі. Приходять на їх місце нові — і таксамо знеохочені уступають. А ми як не мали міцних організацій, так не маємо. Тут властивий корінь лиха. І поки ми того чорного лиха не викорчуємо, ніколи не матимемо міцної організації в ячмі.

Дідичні сухоти.

Коли ми маємо добрий матеріал на провідників, а не можемо діждатися міцних провідників, — то се знак, що в нашій системі (в порядку) мусить бути якийсь основний, засадничий блуд, а не в людях. Такий блуд очевидно є і тягнеться у нас довго як родові сухоти. Той блуд — се вибір старшин по сотням і округам. Придивімся всім хибам того систему творення провідників.

До організації, а не до деморалізації.

Така організація як Січ — подібна до організації державної, а в ній найбільше до військової. Ніяка держава й ніяке військо не може удержатися, коли все в них булоб вибиране. Навіть у найбільше свободних республіках, де верх влади — президент — походить з вибору, вже його секретарі-міністри не походять з вибору загалу, а з номінації верха влади.

А вже при війську то й бесіди не може бути про якийсь вибір. Большевики пробували сього, але скоро закинули. І тільки тому не розсипалися досі.

Організації, що мають головне завдання виховувати народ до дисципліни, мусять уважати на се, бо інакше виховують народ до деморалізації. Се не в така деморалізація, щоб робила поганих людей, але така, що замість міцно будувати — розпоршує і знеохочує.

Перейдім за порядком все лихо, що походить з вибору старшин по сотнях і округах та причини того лиха.

Вибір се припадок.

Передовсім вислід виборів майже все припадковий. От зійдеться нпр. на 100 членів 30 і одним голосом більшости виберуть "старшину". А се не в ніякий вираз волі сотні ні тим менше цілої організації.

"Ми тебе вибирали, ми тебе і скинемо".

Коли навіть виберуть людину в організації заслужену, то якраз той вибір в очах людей нищить заслугу і повагу вибраного. Чому? Бо люде тоді кажуть: "Митебе вибрали, ми тебе можемо і скинути". "Не буде сей, то буде другий". "Ми його чимсь зробили, ми можемо й відробити." — Таким чином той, що мавби все провадити, — стає найбільше валежним чоловіком, коли хоче удержатися на своїм становищі.

вищі. А се значить, що він мусить тихо сидіти і всім догоджувати ізза пустого "гонору", "аби не скинули". Як тільки схоче розвинути сильнішу діяльність і щось переперти, — зараз наразить собі когось. А той хтось уже подбає між своїми знакомими, щоби або "скинути", аби не допустити до виконання діла. А тоді провідник часто примушений сам "скинутися".

Державне значінне четара Паньна і сотника Гриньна.

Наслідки вже тої одної причини для сотні тям більше для організації — смертельні. Бо повага старшини неможлива. Справдішного послуху така старшина мати не може. Тут укрита таємниця того, чому у нас нема дисципліни, нема пошани, належної старшині, нема розуміння для значіння старшини. Так і кажуть наші люде про старшину: "От прийшов Панько, або Гринько." Тимчасом він Панько або Гринько коли приходить до приватного дому. А коли він приходить до організації, то се четар або сотник. Се представник і влада організації! Коли не навчимося шанувати в душі і думці того Панька й Івана за його чин і за його уряд — хочби найменший, то ніколи не будемо вміти шанувати й більших чинів, шанувати владу державну. А як сего не вмітимемо, то ніколи не будемо підготовані до державного життя й ніколи його не здобудемо.

Дощ міцніший від четара Панька, а мороз від сотника Гринька.

Люде не винні, що так відносяться до свого проводу. Бо се правда, що хто кого чимсь "зробив", той може й "відробити". Тут винен систем, значить: спосіб "роблення" старшини на місцях. Дальші наслідки того "роблення" такі: Зарядить що не будь сотник, нпр. збори, концерт, або складку, — то як є погода, то троха членів стягнеться; а як лиш троха піде дощ або трошка мороз потисне, — ого! Вже ломиться дисципліна. А як добрий дощ або сильний мороз, то чорт взяв усю дисципліну — до чиста.

І властиво нема дивниці: бо кого тут слухати? Того Панька чи Гринька, "котрого ми самі чимсь зробили?" Таж ми його на найблисших зборах можемо як стій "відробити" назад на Панька і Гринька. Нехай тільки муркне щось проти нас. І на що нам у дощ кудись ходити або змерзнути?

Кінець організації і початок деморалізації.

Неповажанне супроти своєї старшини се тяжка і заразлива хвороба. Та зараза скоро заражує і стає у нас неповажаннем супроти себе самих. Тут причина того, що у нас (і то у всіх організаціях без виїмку) люде не виконують своїх власних ухвал — навіть ті, що за ними голосували. Потому, коли їм хтось пригадає се, тільки усміхаються. А з тим кін-

читься властиво всяка організація й зачинається — деморалізація.

Брудна і брехлива митка.

Деморалізація, винесена з таких "організацій", де ніхто не виконує ні наказів влади, ні своїх власних ухвал, — переноситься скоро і в душу та приватне життя одиниць. На тім ґрунті родяться у нас ті життєві нездари, що і в організаціях нічого не роблять і для себе вдома. Таким чином життя публичне, котре повинно скріпляти людей, їх характер і працю для загалу і для себе, — загнює людей. Бо хто привикне не додержувати ухвал, про котрі всі знають, — той тим легше не додержує своїх власних постанов у роботі для себе і для своєї жінки та дітей, про котрі тільки він оден знає. Так людина траить характер і робиться з неї митка і то брудна, бо брехлива супроти себе самої і супроти загалу. Ломанне публичних ухвал, се злочин гірший від рабунку й убийства, бо за се є кара і покута. А ломанне ухвал для одиниць безкарне, а за те страшенно покутує цілий нарід: бо се "виховує" його на стадо невольників, котрі вміють слухати тільки волі чужих, а не своїх.

Зубаті колісцята.

Все те одно з другого впливає і так одно другого держиться, як зубаті колісцята в годиннику, де

рух одного викликає рух багатьох. "Самостійне" кручення одного колісцяті неможливе, хіба в попсованім годиннику, який тоді не показує годин і єсть непотрібний, хіба на діточу забавку. Ніяка організація не сміє бути подібна до кепського годинника, бо шкода труду, часу і коштів на таку організацію. В народі і в організації — як у годиннику. Кожда одиниця подібна до зубатого колісцяті: коли вона влє робить, або цілком нічого не робить, псує рух мільйонів колісцят, себто цілого народу. Мертві, то є незорганізовані люде — се колісцята, що стоять і здержують цілий рух. А кепсько зорганізовані люде — се колісцята, що крутяться нездало. Вони також шкодять, не помагають.

Колесо нещастя.

Та на тім ще не кінець злих наслідків кепського систему. Кількож в таких випадків, що скидають нпр. сотника лише тому, "бо за довго був", "нехай вже инший буде". Або тому, що не в організації, тільки приватно посперечався з кимсь. Чоловік агітував, працював, докладав, здоровле стратив, — а потому ще сорому набрався за свою ширу роботу. Нагнали тай повсім. Ніхто й "вибачте" не сказав. Ніякого признання за труд нема йому кому дати, бо його найвисша влада се ті, що його при виборах чимсь зробили". Се деморалізує страшенно і провідників. Бо люде людьми. Вони чують жаль за неслух-

не упокоренне. Тільки дуже добрі люде потрафлять по таким працювати дальше для організації. Інші або відтягаються, або навіть мимоволі стають ворогами організації. І так буде доти, доки не змінимо того колеса нещастя, яким єсть вибір старшини на місцях.

Звичайно — як в українській "організації."

І на тім ще не кінець! Подумаймо добре на тим, чому тепер деякі сотні сплять? Що трета спить! Централя тут ні причім, бо вона по перше далеко, по друге не розідреться, щоби всюди бути, по третє — властиво ми ніякої правдивої Централі не маємо. Вона тільки так називається. В дійсности всі сотні "самостійні". А се значить, що можуть навіть спати: Така централя як дотепер у нас була, не має сотням "нічо до розказу", бо вони власне "самостійні" — і кінець! У нас порядок не такий як у людей, у тих народів, що мають міцні організації, тільки "навиворіть": у нас Централя цілком залежна від сотень. Як сотні змилосердяться над централею і пришлють їй часом поміч, — то й орган клигає і деколи референт поїде з лекціями. А як ні, то ні. Тут "фрі контрі" Хочуть, то послухають, а не хочуть, то ні. Ще й виляють. І заснуть. Звичайно, як в українській організації.

Січова "влада" дякує і за спаннє".

У старім краю нарікали на польських старостів, що не давали організуватися. А тут нема вже тих

старостів. Свобода — від океану до океану. Чому ж нема у нас бодай таких організацій як мають Литовці? Чому і в тих організаціях, що є, не так як у людей? Чому що третя сотня спить? З дуже простої причини: Де сплячий сотник, там спить і сотня. Якби не було вибору, тоді Централя малаб право вглянути і нездалого сотника змінити. Ба, тоді і неодеє з тих нездалих бувби добрий, бо знавби, що над ним хтось є. А так коли він пробував робити а ті, що його вибирали, нічо собі з нього не робили, то й він прийшов до голови по розум, тай сказав: "Або я світ перебору?" Тай заснув. Централя знає всі слабі нерви організації. Але що зробить, коли такий систем, якого вона сама змінити не має права і не годна. Центральна "влада" може тільки — просити. Сотник або хто другий прирікає. Треба йому ще подякувати і за спяння. І він далі спить. Щоб се змінити треба зрозуміння і волі всего січового загалу!

Централя дякує навіть за зломанне її наказу.

Тай на тім спяння ще не кінець. І в тих добрих сотнях, що не сплять, лучаються "гарні" історії. Нпр. видасть Централя наказ, щоб сотні підперли її складками з коляди 75%, а 25% дали на інші цілі. Розуміється в сотні, що уважають себе старшими від Централі. Такі сотні рішають на своїх зборах, що Централі треба дати 25%, а на інші цілі 75% — без огляду на те, чи Централя видержить з тим,

чи ні. А є й такі сотні, що навіть 5% дадуть, або й того ні. Тай ще кажуть зломанне наказу Централі випечатати в органі тої Централі! І Централю мусить се зробити та ще й у газеті подякувати за — зломанне її власного наказу, бо як ні, то й того не дадуть. Так діється в організації, котрої головна ціль: плека-ти дисципліну! І на думку нашим людям не прихо-дить, що навіть найгірший наказ Централі треба ви-конати, а потому можна її потягнути до відповідаль-ности (Треба признати, що є вже взірцеві сотні, ко-трі бачучи, що діється, не 75%, але 100% дали Цен-тралі для зрівноваження "самостійности" других сотень.

Ян вибирали, Так і судять.

Тай на тім ще не кінець! Діються ще инші "гар-ні" річи: Нпр. посперечаються сотник з осаулом. Во-ни з тим не ідуть перед висшу владу, але перед со-тню. І виволікають усе перед тими, котрим мають да-вати провід, — аби ті їх судили! Таким чином сама старшина викликає розвал, нелад, розтіч і гніль. І сама творить безголове. Але по правді не можна ска-зати, що тут винен той сотник чи осаул. Ні. Вони вла-стиво поступають правильно: дають себе судити сво-їм "суверенам" тим, що їх вибрали. Вина тут у си-стемі, не в людях! До того ще треба тільки те додати, що судять так само, як вибирали: випадково. І так само руководяться при суді особистою пимстою. приват

ною ненавистю і т. д. Притім чути нераз прокляти і лайки кидані на всю організацію, на всю націю, словом — на все.

Ой будемо подавати патинки.

Гут виразно виступає зогнила засада (принцип, підвалина), на якій усе побудовано: Раз члени сотні вибирають своїх начальників, то очевидно вони мають право розказувати свому начальству, судити його і скидати. А се очевидно нищить навіть зерно всякої дисципліни. Бо як нищий скидає вищого, то на тім кінчиться все і про якусь дисципліну нема що балакати. А дисципліна се таке золото, що тільки помалу виростає з людського мозку і костей. Купити його не можна навіть за найбільші гроші. І тому якби нам сьогодні всі держави дали половину своїх скарбів, ми не удержалисяб, бо не маємо навіть початків вихованого нахилу, щоби слухати себе самих. І тому лише чужий нагай і чужа тюрма можуть наш загаль спонукати до послуху і якогось ладу. Се правда, якої не сміємо укривати перед собою, бо інакше все будемо "подавати патинки чужим господилям" на нашій землі.

Малим помагають і будуть помагати, великим ні.

Тільки наївний чоловік без знання й освіти може показувати пальцем на Поляків, Литовців і інші подібні народи та говорити: "От і в них таке було, а

прецінь вони якогось добилися своїх держав“. — Се народи малі і те, чи вони мають свої держави чи не мають, ні трохи не змінить ходу світових подій. Зовсім инакша річ з українським народом. Се нарід великий і ще до того має великі богацтва у своїй землі та що ще важніше має можливість поширитися на величезних просторах Азії. Тому тим малим помагають, а нас усі бояться — і сусідні народи і дальші, котрі вже мають звязки з тими, що тепер над нами панують. Якби Україна стала самостійна, тоді не знати проти кого вона звернеться. При малих державах тої непевности нема. Вони мусять бути знярядом дужших. Якби ми раз здобули свою державу й закріпили її, — тоді наступає перелом у всіх політичних справах Європи й Азії. А се вимагало б перебудови звязків і комунікації всіх народів світа, бо велика українська держава се не була б перша лучша муха, котра не завадить ніякому волови. Наша держава виходить тоді як першорядний борець на арену світову, а не на затилку. Кождий, хто цікавиться борцтвом, знає, що новому сильному борцеві, якого всі бояться, навіть великої галі не наймуть уже вкорінені борці та їх менеджери. Він сам мусить помалу, крок за кроком здобувати собі належну йому повагу наперед у дуже марних і нужденних гаях, — як се діється тепер з нашим найбільшим силачем Гаркавенком.

Державне золото.

Таксамо є з нашим народом. Ми від нікого помочі не надіймося, хоч треба всіх інформувати про себе до всякої комбінації (замотання) можливі між народами. Одно певне: що боротьбу з нашим соромом і поневоленням можемо зачати тільки у своїй голові, а потому у своїх нужденних галях. Ту боротьбу виграємо тільки тоді, коли від дитини навчимося слухати безумовно свого четара Панька і сотника Гринька. А той четар і той сотник матимуть повагу, послух і пошану тільки тоді, коли не будуть вибрані, лиш іменовані згори. Тоді той четар Панько і той сотник Гринько зможуть виробити дисципліну в собі і в цілім нашім народі, зможуть тому народови дати те золото, якого доконче треба для будови держави, а якого за ніякі скарби, навіть діаментові, купити не можна, бо того золота не продають у ніяких магазинах ні на ліцитаціях. Те державне золото є тільки в мозку, в костях, у жилах і в крові Вас і ваших дітей.

Людська вдача се правдива драча.

Руйнування і нищення все виглядає цікавіше ніж будовання. Коли нпр. сусід будує нову загороду коло свого дому, щоб безроги не рили і чужі пси не скакали, — то або хтось зверне на те увагу і скаже пару слів, або й ні. Але як нпр. побються на весіллі і з кривавими дірами в головах відходять з нього, —

тоді ціла околиця говорить. Літами про се згадує. Бо се цікавить людську масу. Або як де бухне пожежа, що все нищить до тла і загравою світить на небі серед ночі, — кільки то людей біжить! Не ратувати, а так подивитися. Але як відбудовують знищене, тоді ніхто не біжить ні дивитися ні помагати. Хіба який розсудний господар помалу прийде й огляне, щоби знати, як у себе перебудувати щось, коли буде треба. Видно се не тільки у звичайнім життю, але і в публичнім. Коли знають, що на заповідженім вічу буде якась кириня, якийсь "файт", то гурмою придуть. Судити і слухати обмов дуже люблять. Така вже людська вдача: вона любить драчу, крик і розвал, а до правдивої роботи мало охочих.

Будучина в статочних і розумних людях.

Подібно буде й з нашою організацією тай навіть — з сею статею. Поки будемо щось руйнувати, поти всі будуть цікавитися. А як зачнемо будувати, тоді урветься цікавість загалу, як ножем врзав. Але ми рахуємо на тих статочних і розсудних людей, що схочуть бодай придивитися новим зусиллям будови, щоби знати, як ужити державного золота, котре єсть у мозку крови і кости їх дітей.

Будуймо, хоч нас оплюгавляють.

В самім будованню все мало цікавого, а багато тяжкого. При кожній будові треба пляну, який на

папері не може мати навіть доброго вигляду. А потому треба копати землю. Треба звозити каміння. Треба двигати бальки. Треба укладати все, мішати гісок і вапно, що нерас захляпають будівничих. Будова цікава і хосенна щойно тоді, коли вона добре скінчена, коли в ній уложене все як слід, коли світиться в вікнах і люде чуються в ній добре. А до того далеко-далеко.

Усуньмо гнилу підвалину.

Для доброї будови треба наперед усунути гнилу підвалину організаційного життя. Ся гнила підвалина у нас се вибір старшин. Усунувши її, усунемо непошану до проводу а разом з тим непошану до себе самих.

Будемо Жидам воду носити, не правити.

Тоді щезнуть у нас "Товариства взаїмного неповажання себе з необмеженим непослухом". Інакших товариств у нас взагалі нема під сю пору. А ми хочемо будувати державу! Не дурім себе! При такім стані побудуємо хіба жидівську державу і будемо в ній носити воду Жидам, а не правити своєю землею.

Іменованнє, іменованнє і ще раз іменованнє.

Іменованнє старшин Головним Проводом уздоровить організацію. Імеованнє старшин дасть повагу старшинам і послух, бо тоді не зможуть їх скидати ті,

котрих вони мають провадити. Іменованне старшин збудить усі спячі сотні й не дасть їм спати. Іменованне старшин усуне деморалізацію між народом, котра повстає мимоволі, коли старшини дають свої непорозуміння судити тим, котрих мають вести.

Іменованне оперте на заслугах.

Іменованне старшин доведе до того, що Головний Провід матиме у себе постійну книгу заслуг і рішатиме про іменованне на підставі тих заслуг і знання та праці людей — а не на тій "підставі" хто краще свариться. Іменованне усуне кривди. Іменованне старшин усуне кривду тих заслужених людей, що по літах праці не мають ніякого пошанівку в організації, в якій стратили не раз здоровле і майно: бо при системі іменовання раз дана номінація на четаря, сотника або окружного отамана — не може бути віднята, хіба по засуді за якийсь злочин. Навіть коли іменований сам ізза перепрацювання або хвороби усувається — йому остає його резервове достойнство. Іменованне творить сильніщу організацію. При системі іменовання Головним Проводом кожний старшина єсть старшиною всеї організації, а не "свої" сотні чи свого округа.

Перший степень державного виховання.

Члени на зміні того систему зі злого на добрий не тратять нічого, крім клопоту. Бо найвища Влада

лишитися в руках загалу, що матиме референдум у справі вибору Головного Проводу та в справі статута. А сотні й округи матимуть право поручати до іменування різних заслужених людей. З тими порученнями Головний Провід буде рахуватися одначе не мусить рахуватися. І в тім якраз буде повага і Головного Проводу і всіх Старшин. Коли загал членів і старшин зрозуміє, які наслідки буде мати така зміна, то прийме її і зробить зворот народної думки від вічного розгядішшу до дисципліни і сили та до державного виховання.

Зникнуть льви і лямпарти кирині.

З хвилику, коли зрозуміємо, що вибір старшин по сотням і округам злий, а іменування добре і переведемо се, — зникнуть у нас ті провідники, що виглядають як олені оточені львами і лямпартами кирині — й усе бояться, на всіх кругом трівожно оглядаються.

Многотисячне "я".

Тоді виховається у нас по якимсь часі зовсім инша порода провідників: твердих, незалежних від сплетень і нарікань, шанованих, котрих слово щось буде значити — наперед між нами, а потому в світі, між чужими людьми. Якраз тоді провідник буде опертій на правдивім, здисциплінованім народі. За таким провідником буде стояти много тисячне "я".

Іншого способу нема, не було і не буде.

На се треба: жертвувати дрібною своєю гордостю і пиши. Коли іменованій старшина скаже людям: "Я мушу слухати наказів верха, бо той верх іменував мене" — тоді се його становище не тільки не принесе йому погорди, але навпаки се виробить йому пошану і послух у людей. Іншого способу нема, ніколи не було та не буде.

Нема смерти, але нема й життя.

"Цілий той плян може дуже зменшити Січ, бо наші люде так не люблять слухати нікого і навіть себе ні" — може неодає подумати і сказати. і матиме слухність, бо так воно й є. Але з того ще не виходить, що так все повинно бути. Бо се вічна хорот: нема в ній життя, нема і смерти.

Лучше буде, коли Січ зменшиться хочби до кільканадцять вдисциплінованих сотень, ніж має вічно клягати, ні жити, ні вмирати. Бо таке клягання до нічого не доведе, а з малої, але вдисциплінованої організації виросте помалу велика і міцна, котра заважить на долі всего народа.

"Віз і перевіз"

Тут маєте "віз і перевіз". Ніхто Вам сего пляну не годен накинати, коли Ви самі його не накинете собі в своїм нутрі, своїм роздуманнем і рішенням тес, що ми тут описуємо. Ми сновняли свій

обов'язок з хвилику, як отверто і ясно представили вам всім, сей плян опертий на практиці й довгім досвіді між нашим народом і між чужими. Коли не приймете сего пляну, то не pomoже ніякий крик, щоб "організуватися, не датися, триматися", — бо нема іне буде чого триматися.

Архистратиг Михаїл затрубить — а ми все ще будемо вибиратися і смидатися.

Коли основно не змінимося в одиничнім розумінню й у збірнім життю, — не допоможуть навіть обильні гроші, складки і фонди! Навіть коли зберете їх, вони розійдуться як мрак і роса, що тільки виїсть очі, а не дасть цілющої води, від якої росте дійсна організація. Покричимо ще рік — два, ще може десять літ і розліземся — конати. Не допоможуть ніякі "критики", ніякі ліві ні ще лівіці "кличі", — коли не буде міцної організації й дисципліни. А її — виборами не сотворимо, навіть хочби ми вибиралися і скидалися аж поки Архангел Михаїл не затрубить, щоб іти вже на Йосафатову Долину. Ми ще й тоді не будемо мати ніякої держави ні справжньої організації, коли не скинемо пихи з серця й не навчимося себе слухати. При такім стані як тепер слово буде у нас все — словом і ніколи не станеться ні ділом ні тілом. Буде каянне, що був у нас талант, але ми самі його закопали. Та буде запізно! Вже тепер з чотирох

сторін трублять нам на знищення, але ми ще не чуємо. Остання пора почути!

Автентичне оповідання досвідного працівника на народній мові.

Розгартіаш між нашим народом дійшов уже до того, що гірше, як в гроші, ніж як їх нема. В місті К. наші люде, зорганізовані при церкві, зібрали 30.000 долярів. Як почалася сварка! Мітінг за мітінгом ішов а все сварилися, що з тими грошми зробити, як їх розумно зужити.

Оден каже: Цвинтаря нам треба! Нема де поховатися!

2-тий каже: Ади, який лейк (озеро) великий!

3-тий каже: То ти чоловіка як собаку в воду хочеш кидати?!

4-тий каже: Вежу на церкві треба підняти, бо за низька!

5-тий каже: Дзвін маємо за вузький!

6-тий каже: Даймо на сиротинець!

7-тий каже: Даймо на старий край!

8-тий каже: А кілько?

9-тий каже: 12 000.

10-тий каже: За багато!

11-тий каже: Всьо даймо, бо се народні гроші!

12-тий каже: Вартаб апостолів у скляну клітку вложити, бо воробці їх запаскудять!

Така сварня йде довго-довго і все на ново на кожних зборах. А як зроблять, так буде зле. І все піп буде винен, бо він "провідник", хоч до проводу нікого не допускають. А в інших організаціях ще гірше сваряться! І тими сварнями знеохочують людей до всякої організації.

Вічна правда.

Тут представлена вічна правда, котру в ріжній формі можна бауити у всіх наших організаціях. Як не спроможемося на зміну, то "ріжні цввірінкаючі" "птички", що опаскуджують апостолів, — опаскуджують і будуть опаскуджувати у нас не тільки мертві фігури апостолів з гіпсу, але й живих апостолів народної праці, організаційної в сотнях, в округах і в усіх інших українських "організаціях з необмеженим непослухом". І все будемо мати "за вузькі дзвони" — не тільки по наших церквах, але і в возах організацій, якими всі народи їдуть до жерел сили, гаразду і чести. І все наші вежі будуть за низькі. І все не будемо мати навіть де ховатися, тільки будуть нас чужі наїзтники кидати таки в наші "лейки" та баюри, поки не вигублять нас як туманковатих непотрібів, котрі уважають себе страшенно мудрими і критичними. І не буде з нас мати ніякого пожитку ні старий ні новий край. Бо до всего треба тепер організації і то здисциплінованої організації! А вона неможлива без послуху свому Начальству й без повного довіря свому Проводови.

II.

РЕЗОЛЮЦІЇ 5-го З'ІЗДУ СІЧОВОГО.

I.

У справі скріплення Січової Організації.

Зїзд уважає конечним для скріплення організації перевести в ній основну зміну. Вона має полягати на тім, що Головний Начальник має іменувати всю Старшину з виїмком тої, яку Він уважає за вказане: відступити округам або сотням до вибору. В разі смерті, тяжкої хвороби або зречення Головного Начальника урядує таксамо Його заступник. Коли й той не мігби урядувати, має право аж до найближшого референдуму визначити тимчасового Начальника Організації. Спосіб вибору Головного Начальника має бути до року унормований новим статутом, який має бути уложений на підставі провідних думок, виложених на Зїзді в рефераті про сю справу і в Січовім Органі, у 5 статтях п. з. "Збудуємо сильну Січ". Головний Начальник урядує три роки. Йому підляга-

ють всі урядовці, які мають бути іменовані, або затверджені. По трох літах має бути скликаний зїзд делегатів, вибраний таксамо, як сей. Завданням того зїзду буде оцінити 3-літню працю нового Уряду.

Усунення Головного Начальника може наступити тільки на підставі референдум, тов загального голосування всіх Січовиків, коли за тим заявиться дві третих сотень, а в них дві третих голосів. Колиб такого референдум не хотів зарядити Головний Начальник на жаданне двох третин сотень, має його зарядити заступник Головного Начальника. А колиб і він відмовився, може се перевести дві третини окружної Старшини.

Примітка: По порозумінню з Головним Отаманом поставив референт внесок, щоб вибрані були тільки касієри (скарбники). Зїзд зараз вибрав Головного Скарбника тов. Стефана Мурина з Шікаго. Вибір скарбників окружних і сотенних оставлено округам і сотням. Вся инша Старшина може бути тільки іменована Головним Отаманом по предложенню імен кандидатів від Округів і Сотень. Аж до дальшого зарядження Головного Отамана остають дотеперішні Старшини на своїх місцях.

Ц.

У справах організаційних.

Січовий Зїзд уважає свідомими членами української нації тільки тих, що постійно належать до у-

країнських організацій і постійно поносять якийсь тягар для свого народу і своєї державности. Всі інші се тільки етнографічний матеріал, се малороси або малополяки, які в боротьбі за українську державність не мають вартости активного чинника, навпаки — своєю байдужністю допомагають окупантам держати в неволі українську землю і націю.

Тому зїзд взиває всіх Українців і Українок, щоб вступали в українські національні організації та точно сповняли організаційні обовязки, причучучи до сего й дітей.

Одиною організацією, яка може обєднати всіх Українців без ріжниць віри й партії на цілій кулі земній і в Європі і в Америці і в Канаді і в Бразилії і в Азії — уважає зїзд Січову Організацію. Тому взиває всіх Українців на цілій кулі земній, щоб негайно творили Січові організаційні кружки в кожній місцевості, де тільки знайдеться 10 Українців і Українок та входили у звязь з Січовою Централєю.

III.

У справі державній.

Січовий Зїзд, — стоячи на становищі самостійности Української Державности й не пересуджуючи форми її правління, — уважає, що тепер вся українська земля знаходиться під окупацією чужих влад, бо неокупованою можна уважати тільки землю того наро-

да, котрий має свою державу з виразними границями, зі своєю, від чужих незалежною, Найвищою Владою, своїм військом, своїм скарбом і всіми своїми урядами, обсадженими своїми людьми. Тому, що того всего український нарід ніде не має на своїй землі, — знаходиться він у стані війни зі всіми окупантами. Хоч під сю хвилю Українська Нація поконана, одначе мира з окупантами не підписав ніякий правний Представник української землі й державности.

Зїзд уважає конечним, сотворити за кордоном державний центр на свободі, якому підлягалиб усі українські інституції, організації й органи. Той центр повинен мати на чолі Одну особу, не комітет, бо комітети як правлячі тіла причиняються тільки до розкладу думки народу. Як тіла дорадчі повинні бути сотворені комітети, що представлялиб поодинокі займанщини.

Поодинокі члени тих комітетів повинні відповідати перед Начальником Центра, який мавби право приймати їх демісію й іменувати нових членів на предложенне краєвих організацій.

Фінансувати той центр повинен весь український нарід, особливож американська еміграція, правильним національно-державним податком, стяганим що місяця всіми організаціями Українців.

IV.

У справі Об'єднання.

Січковий З'їзд узнає потребу одноцільного національно-державного фронту в Америці, а тим самим средств і способів, які ведуть до тої одноцільності. В справі Об'єднання признає З'їзд, що господарка в нїм є тепер така, що ніякого закиду ані заміту проти неї піднести не можна.

В справі національного податку зібраного Січовими сотнями лишає З'їзд свободну руку кожній сотні чи висилати його через Об'єднання чи через січові округи з тим, що Головний Провід Січової Організації має право видати в тій справі приказ, який уважати ме за відповідний в часі, який вважати ме за вказаний.

V.

У справі податку.

Січковий З'їзд вважає, що обов'язком кожного Січовика є платити правильно національно-державний податок в дотеперішній висоті на старий край, який тепер знаходиться в крові і страшнім терпінню та дуже потребує помочи для вдів і сиріт, для немічних калік-інвалідів, і для шкіл дітей українського народа, тяжко переслідуваних наїздниками.

VI.

У справах релігійно-церковних.

Зїзд вважає релігійно-церковну боротьбу між Українцями як також усякі виступи проти церков вношенням заколоту між народ та відвертанням уваги народа від організованої боротьби за свою державність. Тому усяку боротьбу проти церков або між церквами слід уважати розвальною акцією, котра виходить тільки на користь ворогам укр. нації. Кождий поневолений народ мусить заховати внутрішній мир, інакше боротьба його неможлива, бо його активність вьжуть і так окупанти, а останки її йдуть на розвальну внутрішню боротьбу.

VII.

У справі преси.

Зїзд вважає пресу головним засобом ширення й утравлювання ідеї й організації. Тому зїзд постановляє, що кождий Січовик мусить бути від тепер передплатником січового органу. Найблище референдум має скасувати передплату й установити таку вкладку, щоби з неї можна було удержати Січову Організацію й видавати орган. Зїзд затверджує дотеперішного редактора.

VIII.

Найближній Січковий Зїзд має відбутися за 3 роки в Дітроїті.

IX.

Зїзд зносить ті постанови дотеперішнього статута, що не годяться з сими ухвалами.

Описи подорожей О. Назарука:

1. Листи зі Скандинавії (у львівському "Ділі").
2. Калейдоскоп з України ("Укр. Слово").
3. По наших Карпатах ("Діло").
4. З Угорщини ("Ілюстрована Україна").
5. До Бакоти. З подорожі до укр. Помпеїв (у "Стрільці").
6. З Данії (віденська "Воля").
7. З Латвії (віденська "Воля").
8. Листи з дороги ("Вістник Союзу визв. Укр.").
9. З подорожі до Канади (львівська "Свобода").
10. Образки з Канади (амер. "Свобода").
11. Святиня Мормонів, Львів, 1924. ("Літературно-Наук. Вістник").
12. В лісах Алберти і Скалистих Горах.
13. В найбільшій парку Скалистих Гір.
14. На Спокійнім Океані.

(Три останні печатані в "Січових Вістях" і окремими книжочками).